

22documentcollectionid%22:[%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22],%22itemid%22:[%22001-142518%22]}

6. Рішення ЄСПЛ «Матановіч проти Хорватії» від 04 квітня 2017 року (заява № 2742/12). URL: <https://www.echr.com.ua/translation/sprava-matanovich-poti-horvatii-tekst-rishennya/>

7. Рішення ЄСПЛ «Раманаускас проти Литви» від 05 лютого 2008 року (заява № 31536/07). URL: <http://surl.li/ggjjvj>.

8. Рішення ЄСПЛ «Санду проти Республіки Молдови» від 11 травня 2014 року (заява № 16463/8). URL: <http://surl.li/piobot>.

9. Рішення ЄСПЛ «Чохонелідзе проти Грузії» від 2 червня 2018 року (заява № 31536/07). URL: <https://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2018/07/Rishennya-u-spravi-Chohonelidze-proti-Gruzii.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-395-1-85>

ЩОДО СУТНОСТІ ПОНЯТЬ «МЕДИЧНА ПОСЛУГА» ТА «МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ БЕЗПЕКИ

Чорний Юрій Олегович

*аспірант кафедри адміністративно-правових дисциплін,
Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна
ORCID ID: 0009-0007-0839-4672*

Необхідно підкреслити, що на теперішній час у законодавчих актах та науковій літературі досі не вироблено єдиного підходу до розуміння поняття «послуга».

Наприклад, відповідно до пункту 16 частини першої статті 1 Закону України «Про захист прав споживачів», послуга визначається в якості діяльності виконавця з надання (передачі) споживачеві певного визначеного договором матеріального чи нематеріального блага, що здійснюється за індивідуальним замовленням споживача для задоволення його особистих потреб [1]. Представляється, що наведене визначення яскраво демонструє цивільно-правову природу, адже розкриває зміст договірних відносин, відповідно до яких одна сторона, виконавець, має обов'язок щодо виконання певної послуги, а інша – споживач – має право отримати певне благо за індивідуальним замовленням.

Разом з тим, складна правова природа правовідносин у сфері медичного забезпечення транспортної безпеки, обумовлена регулюванням зазначених відносин не тільки нормами приватного, але й публічного права.

Так, відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про адміністративні послуги», адміністративною послугою визнається результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або здійснення обов'язків такої особи відповідно до закону [2].

Уявляється, що вказане визначення у найбільшій мірі розкриває зміст адміністративних правовідносин у сфері медичного забезпечення транспортної безпеки, коли суб'єкт надання адміністративної послуги досягає результату своєї діяльності, шляхом реалізації наданих їм державою повноважень.

У науковій літературі поняття медичної послуги, як правило, ототожнюється з наданням медичної допомоги фізичним особам у лікувальних закладах або поза їх межами.

Наприклад, А.А. Герц переконаний, що медична послуга – це визначена договором або законом дія чи комплекс дій медичної установи (лікаря), яка спрямована на діагностику, лікування та профілактику лікування захворювання, які є самостійним виокремленим об'єктом і мають вартісну оцінку [3, с. 13]. Зазначена позиція представляється дискусійною, оскільки розкриває зміст медичної послуги виключно у контексті її орієнтації на визначення способів лікування особи. Разом з тим, зазначений підхід не враховує випадків надання медичних послуг, зокрема, при вагітності та пологах.

Більш точним, на нашу думку, є визначення медичної послуги, наведене Г.Г. Польніковою, як діяльності медичних установ, у тому числі лікарів щодо підтримання і покращення здоров'я особи, яка звернулась за допомогою, корисні властивості якої здатні задовольнити потреби споживача послуги безпосередньо під час здійснення цієї діяльності і результат якої не знаходить свого матеріального втілення [4, с. 324].

Будучи теоретико-правовою категорією, поняття «медична послуга» має й законодавче закріплення. Наприклад, відповідно до частини 1 статті 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», медична послуга – це послуга, у тому числі реабілітаційна, що надається пацієнту закладом охорони здоров'я, реабілітаційним закладом або фізичною особою - підприємцем, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження

господарської діяльності з медичної практики, та оплачується її замовником [5].

Аналіз вищевказаної дефініції дозволяє дійти висновку, що законодавець під час її формулювання, передовсім, зосередився на нормативних правових вимогах, які висуваються до надавача медичних послуг, як суб'єкта у сфері медичного забезпечення. Разом з тим, розкриття змісту самої медичної послуги, на нашу думку, залишилося поза увагою суб'єкта нормотворення.

Водночас, термін «медичне забезпечення», як правова категорія, переважно, використовується у контексті реалізації статті 3 Конституції, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Іншими словами, у змісті нормативно-правових актів медичне забезпечення представлено в якості конституційного обов'язку держави, спрямованого на реалізації прав людини у сфері медичного обслуговування.

Саме цим пояснюється використання у науковій літературі терміну «медичне забезпечення», у контексті регулювання певної сфери безпекових відносин. Зокрема, В.В. Пасько сформулював поняття медичного забезпечення у військовій сфері, як систему організаційних, лікувально-профілактичних (лікувально-евакуаційних), санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів, які проводяться в збройних силах у всіх видах їх бойової і повсякденної діяльності з метою підтримання безздатності військ (сил) шляхом збереження та зміцнення здоров'я особового складу, надання військовослужбовцям медичної допомоги, їх лікування і швидкого відновлення боєздатності та працездатності після поранень, травм та захворювань [6, с. 46].

Б.О. Логвіненко зосередив увагу на розкритті змісту медичного забезпечення у правоохоронній сфері, в якості важливого різновиду соціального забезпечення, що складається із системи організаційних та медичних заходів і полягає у гарантованих державою формах і способах надання медичної допомоги за тих чи інших обставин, що в повній мірі забезпечує реалізацію права на охорону здоров'я визначеному законодавством переліку осіб. Сутність цього виду забезпечення, на думку науковця, полягає в тому, що воно є різновидом внутрішньої системної адміністративної діяльності, яка забезпечує належне функціонування цієї правоохоронної структури [7, с. 179].

Висновки. Отже, здійснюючи порівняльний аналіз теоретико-правових конструкцій «медичне забезпечення» та «медична послуга», варто підкреслити їх нерозривний взаємозв'язок, який, на нашу думку, проявляється у вигляді співвідношення філософських категорій загального й часткового. Медична послуга, як теоретико-правова

конструкція, є частиною медичного забезпечення, що буде враховано автором під час формулювання поняття медичного забезпечення транспортної безпеки.

Література:

1. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 30. Ст. 379.
2. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 32. Ст. 409.
3. Герц А. А. Медична послуга як об'єкт правового регулювання. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 15 Том 2. С. 11-13.
4. Польнікова Г. Г. Медична послуга як різновид споживчих послуг. Актуальні проблеми приватного права : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 92-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В.П. Маслова, 28 лют. 2014 р. Харків, 2014. С. 322–324.
5. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19.
6. Організація медичного забезпечення військ : підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III–IV рівнів акредитації / за редакцією професора В.В. Паська. Київ : «МП Леся», 2005. 430 с.
7. Логвиненко Б.О. Адміністративно-правові засади медичного забезпечення органів внутрішніх справ України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпропетровськ, 2008. 211 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-395-1-86>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Войцешук Вадим Валерійович

здобувач Приватної установи

«Науково-дослідний інститут публічного права»

м. Київ, Україна

Ефективне функціонування інституту адвокатури залежить від рівня розвиненості системи адвокатського самоврядування, яка виступає організаційною основою адвокатури в Україні. Л. П. Нестерчук